

ת"פ 41699/05/20 - מדינת ישראל - מח"ש ע"י נגד יצחק בן משה ינאי, אדיר בן יצחק ינאי ע"י

בית משפט השלום בבאר שבע

כ"ד תשרי תשפ"ב
30 ספטמבר 2021

ת"פ 41699-05-20 מדינת ישראל נ' ינאי ואח'

תיק חיצוני:

לפני כב' השופט רון סולקין

המאשימה

נגד

הנאשם

מדינת ישראל - מח"ש ע"י ב"כ עו"ד מיכל פרייסמן

1. יצחק בן משה ינאי

2. אדיר בן יצחק ינאי ע"י ב"כ עו"ד שרון וקנין

גזר דין לנאשם 1 ופסק דין לנאשם 2

כתב האישום והסדר טיעון

הנאשמים שלפני נותנים את הדין בגין העבירות כדלקמן:

· נאשם 1 - בעבירה של מרמה והפרת אמונים, בניגוד לסעיף 284 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק");

· נאשם 2 - בעבירה של סיוע מרמה והפרת אמונים, בניגוד לסעיף 284 ביחד עם סעיף 32 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, בהן הודו והורשעו הנאשמים במסגרת הסדר טיעון, במועד הרלוונטי לכתב האישום, שירת הנאשם 1 כסייר בתחנת אשדוד. הנאשם 2 הינו בנו של הנאשם 1.

במסגרת תפקידו של הנאשם 1 כרכז רישוי במשטרת ישראל, מבצע הנאשם 1, בין היתר, ביקורות במוסכים. בין היתר, ביצע הנאשם 1 ביקורת במהלך השנים במוסך "אלוף הגירים" (להלן: "המוסך") של האחים ריאד וראפת בורקאן (להלן: "האחים בורקאן").

במשטרת ישראל פועלת יחידת אתג"ר, אשר, בין היתר, נאבקת בתופעת גניבות רכבים, ובכלל זה, מבצעת פיקוח על מוסכים ומגרשי חלפים, תוך שיתוף פעולה עם זרועות אכיפה נוספות.

בין יחידת אתג"ר והנאשם 1, קיים שיתוף פעולה מקצועי, במסגרתו, לעתים, מיידעת יחידת אתג"ר את הנאשם 1 אודות ביקורות מתוכננות ומבקשת ממנו להצטרף אל הפעילות.

במרוצת השנים, נרקם קשר בין רפאת בורקאן ונאשם 1, בין היתר על רקע ביקורות שביצע הנאשם 1 במוסך בו עבד רפאת בורקאן, אותה העת. לימים, רכשו האחים בורקאן את המוסך האמור, ותחתיו הקימו את המוסך "אלוף הגירים". במהלך השנים, קשרו האחים בורקאן קשרי עסקים עם הנאשם 1, במסגרתם, תיקן הנאשם 1 את רכבו הפרטי במוסך.

בתקופה האמורה, ביקשו האחים בורקאן לאיש משרה פקידותית במוסך. הנאשם 1 ביקש מהאחים בורקאן לקבל את בתו לימור לתפקיד, והם נעתרו לבקשתו.

בחודש פברואר או בסמוך לכך, רכש הנאשם 1 משאית גרר. הנאשם 2 הלווה לנאשם 1 סכום כסף על מנת לסייע לו בתשלומים על המשאית. בנוסף, הנאשם 2, בזמנו הפנוי, החל לעשות שימוש במשאית הגרר וגרר מכוניות שנדרשו לכך.

משאית הגרר שופצה וטופלה מספר פעמים במוסך של האחים בורקאן וזאת מבלי שהנאשמים שילמו עבור התיקונים (להלן: "החוב"). חלק מסכום החוב הופחת לאחר שהנאשם 2 ביצע עבודות גרירה עבור האחים בורקאן וחלק מסכום החוב לא שולם עד היום כלל.

ביום 25.04.17, עודכן הנאשם 1 על ידי אחד מבילשי יחידת אתג"ר, כי יחידת אתגר מתעתדת להגיע במפתיע למוסך ולבצע את הביקורות הנדרשות (להלן: "ביקורת הפתע"). הנאשם 1 החליט להתריע בפני האחים בורקאן אודות הביקורת הצפויה במוסך שבבעלותם.

משכך, באותו היום הגיע הנאשם 1 לתחנת כיבוי האש בה עובד הנאשם 2, ועדכן אותו על אודות הביקורת המתוכננת. הנאשם 1 ביקש מהנאשם 2 להשיג עבורו מכשיר טלפון סלולרי מאדם אחר, והנאשם 2 שאל את מכשיר הטלפון הנייד של חברו, קובי בוזגלו.

הנאשם 1 השתמש במכשיר הטלפון הנייד של קובי בוזגלו, הודיע לריאד בורקאן על ביקורת הפתע שצפויה להתקיים במוסך, והורה לו להתכונן, לרבות לבצע את הרישומים הנדרשים כדין.

בנוסף לכך, ביום 22.05.17, דווח הנאשם 1, כי יחידת אתג"ר עתידה לערוך ביקורת פתע נוספת במוסך. על כן, הורה הנאשם 1 לנאשם 2, כי ביום למחרת, כשיגיע לתיקון משאית הגרר במוסך, ידווח לריאד בורקאן אודות ביקורת הפתע הנוספת. ביום המחרת, נעצרו הנאשמים והדבר לא בוצע.

בין הצדדים נקשר הסדר טיעון, הנאשמים הודו בעובדות ובעבירות שבכתב האישום, הורשעו בדיון ונשלחו לקבלת הערכת שירות המבחן למבוגרים וחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס.

במסגרת הסדר הטיעון הוסכם, כי ביחס לנאשם 1, המאשימה תגביל עצמה לטעון לעונש מאסר בפועל בן 6 חודשים, לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים (ת/1).

ביחס לנאשם 2, לא היתה הסכמה עונשית, אך המאשימה הסכימה ששירות המבחן למבוגרים יבחן שאלת אי הרשעת הנאשם 2, תוך שהבהירה, כי תעמוד על הרשעתו (ת/2).

הנאשמים לא התייצבו, מספר פעמים, אצל הממונה על עבודות השירות בשב"ס.

לאחר קבלת תסקירים סופיים מאת שירות המבחן למבוגרים, טענו הצדדים לעונש, תוך שניתנה לנאשמים הזדמנות נוספת להתייצב אצל הממונה על עבודות השירות בשב"ס. הפעם - התייצבו הנאשמים והוגשו חוות דעת בענינם.

מכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה לא הגישה ראיות לענין העונש.

ההגנה לא הגישה ראיות לענין העונש במועד שמיעת פרשת העונש, אך בהסכמת המאשימה ובאישור בית המשפט, הוגשה לאחר הדיון, בענינו של הנאשם 2, אסופת תעודות בגין סיום קורסים במסגרת עבודתו של כלוחם כבאות והצלה; מכתב הערכה; אות מערכת צוק איתן; מינוי לתפקיד קבוע של סגן מפקד צוות; מינוי כעובד מדינה; תעודות הערכה והוקרה; מכתבי הערכה (נ/1).

הערכת שירות המבחן למבוגרים

נאשם 1

בענינו של הנאשם הוגשו תסקירים המפרטים את נסיבותיו האישיות, כבן 61, גרוש, אב ל-3 ילדים, סב ל-7 נכדים, מתגורר באשקלון ועובד כנהג מונית.

הנאשם סובל מפריצת דיסק וחולה סכרת (מטופל תרופתית).

הנאשם סיים 12 שנות לימוד, עם תעודת בגרות במגמת חשמל.

עמוד 3

הנאשם סיים שירות צבאי מלא בחיל האוויר, ובהמשך, שירת במילואים כ-10 שנים, עד גיוסו למשטרת ישראל.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות.

באשר לשירותו במשטרה סיפר, כי שובץ בהתחלה ביחידת הביטחון במשטרת אשדוד, בהמשך הועבר לתפקיד שוטרי סיוע, ואז קודם לתפקיד ראש משמרת, כאשר תחתיו 11 שוטרים.

לדבריו, התכוון לפרוש לאחר תום תפקידו כראש משמרת, אך מפקדיו סירבו לוותר עליו ושכנעו אותו לקבל את תפקיד רכז רישוי עסקים באשדוד, תפקיד בו שימש במשך כ-22 שנים, עד שנת 2017.

הנאשם הציג בפני שירות המבחן תעודות הצטיינות והוקרה אותן קיבל במהלך עבודתו במשטרה על תפקודו. כן, הציג גיליונות הערכת עובד בהן תואר על ידי מפקדיו כאחראי, מקצועי, נאמן, מסור לעבודתו, ואף מכתב חתום ממפקד תחנת אשדוד, אשר העריך אותו כ"שוטר הטוב ביותר בתחנה".

הנאשם הדגיש בפני עורכת התסקיר, כי במהלך כל שנות עבודתו, הקפיד על מצוינות ומקצועיות, טוהר מידות ויושרה, עד לאירוע נושא כתב האישום דנן, אשר הוביל לסיום העסקתו במשטרה בבושת פנים.

ביחס לעבירה סיפר, כי היה בשנה האחרונה לתפקידו במשטרה טרם פרישה מתוכננת, והקים במקביל, תוך קבלת היתרים מתאימים, עסק לחילוץ רכבים תקועים. לשם כך, רכש משאית גרר, וביקש מבנו, הנאשם 2 בכתב אישום זה, לסייע לו מידי פעם בעבודת החילוץ.

כאשר התגלו ליקויים במשאית, פנה למכר שלו, ראפת בורקאן, בעל המוסך.

הנאשם הדגיש, כי ביקש לשלם כסף על התיקון, אך ראפת סירב לקחת תשלום עד שיצליח לתקן תקלה שחזרה על עצמה.

במקביל, הציע הנאשם לראפת עזרה בשירותי גרר, וזה נעתר להצעה. בנוסף, הנאשם ביקש מראפת להעסיק את בתו במוסך. הנאשם סייע לראפת והכווין אותו לקראת ביקורות צפויות במוסך.

לדברי הנאשם, כל זאת היה במסגרת מערכת יחסים בין השניים, והוא לא ראה בכך בעייתיות.

הנאשם הצר על כך שסיכן את עבודתו של בנו, עת עבר העבירה המיוחסת לו.

כאשר התבקש לבחון מחדש את התנהלותו, מסר, כי מעשיו היו פסולים ואין להם צידוק.

שירות המבחן התרשם, כי לא ניתן לשלול סיכון להתנהגות עוברת חוק בעתיד, והמליץ לשלב הנאשם בהליך טיפולי.

הנאשם מסר, כי הקבוצה משמעותית עבורו ובאמצעותה, מצליח להתבונן אחרת על מעשיו ומתחיל להכיר את הגורמים הפנימיים שעומדים בבסיס בחירתו לעבור העבירות. הנאשם הביע רצונו להמשיך בקבוצה הטיפולית.

שירות המבחן התרשם, כי הפגיעה בתדמיתו ומעמדו של הנאשם, קשה מאוד עבורו, והנאשם מבטא בושה וחרטה רבה על מעשיו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם נתרם מההליך הטיפולי, ויש לאפשר לו להמשיך בקבוצה הטיפולית, לצורך הפחתת סיכון להישנות התנהגות עבריינית.

שירות המבחן התרשם, כי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות עלול לפגוע בנאשם ולהעמיק את תחושת ההשפלה אותה נושא.

שירות המבחן המליץ על העמדת הנאשם תחת צו מבחן למשך שנה.

בנוסף, המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית בדמות צו של"צ בהיקף 400 שעות ועל השתתפות מאסר מותנה.

נאשם 2

בענינו של הנאשם הוגשו תסקירים המפרטים את נסיבותיו האישיות, כבן 32, נשוי, אב לשני קטינים, מתגורר בקיבוץ כרמיה ועובד כלוחם אש בשירות הכבאות וההצלה מזה כ-9 שנים.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית.

הנאשם שירת שירות צבאי מלא בצה"ל, כאשר בהתחלה שירת כשוטר מג"ב, ולאחר מכן עבר ליחידת המסתערבים במג"ב.

לחובת הנאשם אין הרשעות קודמות.

ביחס לעבירה הנוכחית מסר, כי פעל בתום לב ולא היה מודע לטיב הקשר בין אביו, הנאשם 1 בכתב האישום דנן, לבעל המוסך. לדבריו, אביו הגיע בהפתעה לעבודתו וביקש לנהל שיחת טלפון מהנייד האישי שלו. הנייד שלו לא היה בקרבת מקום, לכן, ביקש מחברו לתת לאביו לקיים שיחת טלפון, אשר את מהלכה, לא שמע.

לדבריו, חש מרומה, כעוס ונבגד על ידי אביו וציין, כי מאז האירוע, חל ריחוק ביחסים ביניהם, שכן, אביו סיכן אותו ואת המוניטין שצבר בחייו התעסוקתיים ובכלל.

הנאשם החל ללמוד קורסים מקצועיים, למקרה שלא יוכל להמשיך בעבודתו בשירות הכבאות וההצלה.

שירות המבחן למבוגרים התרשם מאדם העורך מאמצים לטובת קידום עצמי ובעל שאיפות נורמטיביות לעתיד.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מביע צער וחרטה בגין מעורבותו הפלילית.

שירות המבחן התרשם מרמת סיכון נמוכה להתנהגות פורצת גבול בעתיד.

שירות המבחן התרשם, כי לא קיימת נזקקות טיפולית.

שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית והמליץ על צו של"צ בהיקף 180 שעות לצד התחייבות להימנע מעבירות.

באשר לשאלת הרשעת הנאשם בדין, שירות המבחן ציין, כי הותרת ההרשעה על כנה תוביל לסיום העסקתו בשירות הכבאות וההצלה, וכן, הוא ומשפחתו לא יוכלו להתקבל כחברי קיבוץ בקיבוץ בו הם מתגוררים.

לפיכך, המליץ שירות המבחן למבוגרים על סיום ההליך ללא הרשעת הנאשם בדין.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס

שני הנאשמים נמצאו, בסופו של דבר, מתאימים לריצוי עונשם בדרך של עבודות שירות.

טענות הצדדים

המאשימה הגישה טיעוניה בכתב (3/ת) והשלימה אותן על פה.

המאשימה טענה, כי הנאשם 1 פגע באמון הציבור במשטרה ובתדמית המשטרה.

המאשימה טענה, כי מעשי הנאשמים מהווים פגיעה בטוהר המידות של עובדי ציבור ויש לבער את נגע חוסר ההגינות והיושר ממשורות ציבוריות, ופגיעה בפעילות התקינה של המנהל הציבורי.

המאשימה טענה, כי הנאשם 1 ניצל את מעמדו והיותו רכז רישוי עסקים ועשה שימוש פסול במידע המסווג שקיבל במסגרת תפקידו, לצורך הפקת רווחים כלכליים, ומעשיו אלו, כללו מחשבה ותכנון מוקדם.

המאשימה טענה, כי אין מדובר במעידה חד פעמית, אלא התנהלות בלתי תקינה מתמשכת החל משילובה של בתו של הנאשם 1 כעובדת במוסך, ביצוע תיקונים במשאית הגרר במוסך של האחים בורקאן ללא עלות וכלה בדיווח על ביקורות פתע, משמע, קבלת טובות הנאה.

המאשימה טענה, כי חלקו של הנאשם 1 הוא החלק הארי, והוא הסתייע בנאשם 2, אשר היה מודע לטיב הקשר בין אביו לבין האחים בורקאן.

המאשימה עמדה על הנזק ממעשי הנאשם 1 - פגיעה בעבודה של יחידת אתג"ר, אשר חלקה עמו מידע מסווג מכוח תפקידו והתייתרות עבודה ארוכה וממושכת שיש לה משמעות מבחינת ביטחון הציבור.

המאשימה עתרה למתחם ענישה, לענין שני הנאשמים, הנע בין מספר חודשי מאסר אשר יכול שירוצו בדרך של עבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה ביקשה שלא לקבל המלצת שירות המבחן לענין העונש, מאחר שיש להרתיע היחיד והרבים וישנה חשיבות לעונש מאסר בעבודות שירות.

בענין הנאשם 1, ביקשה המאשימה למקם את עונשו ברף האמצעי של מתחם הענישה, לצד מאסר מותנה וקנס משמעותי.

בענין הנאשם 2, ביקשה המאשימה למקם את עונשו בשליש התחתון של המתחם, לצד מאסר על תנאי וקנס.

באשר לשאלת הרשעת הנאשם 2 בדיון, המאשימה ביקשה לא להיעתר להמלצת שירות המבחן לסיים את ענינו ללא הרשעה בדיון, לאור היותו עובד ציבור שעבר עבירה של סיוע למרמה והפרת אמונים.

המאשימה טענה, כי הנאשם נטל אחריות חלקית בלבד למעשיו וטען בפני שירות המבחן, כי פעל בתום לב.

כן, טענה המאשימה, כי חומרת העבירה אינה מאפשרת ביטול הרשעה ולא יעלה על הדעת שאדם שעבר עבירות כגון אלו, ימשיך במשרה ציבורית, כשהוא אמון על האינטרס הציבורי.

המאשימה טענה, כי הנאשם אינו עומד בתבחינים לביטול הרשעה וביקשה להותיר את ההרשעה על כנה.

ההגנה טענה, כי הנאשם 1 היה שוטר ששירת במשך כ-30 שנים, היה שוטר מוערך, אשר עבר העבירה בסיום שירותו, לפני פרישה לגמלאות, ואז נעצר, הושעה ולבסוף פוטר.

ההגנה טענה, כי הנאשם 1 מכה על חטא, מצטער על מעשיו ומקבל עליו את הדין.

ההגנה טענה, כי הנאשם 1 נטל אחריות ושיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן למבוגרים וההליך הטיפולי.

ההגנה טענה, כי צו של"צ בהיקף 400 שעות שקול לחודשיים מאסר בעבודות שירות, וביקשה לקבל המלצת שירות המבחן לענין העונש של הנאשם 1.

ההגנה עמדה על נסיבותיו האישיות של הנאשם 2, המשרת כ-9 שנים כלוחם אש בשירותי כבאות והצלה, והרשעתו בדין תביא לסיום העסקתו.

ההגנה עמדה על חלופת הזמן מאז שנעברה העבירה.

ההגנה טענה, כי הנאשם 2 נטל אחריות למעשיו, והביע חרטה כנה עליהם.

ההגנה ביקשה לקבל את המלצת שירות המבחן למבוגרים לענין העונש והן לגבי ביטול הרשעת הנאשם 2 בדין.

בדברו האחרון של הנאשם 1 מסר, כי לאורך שנות שירותו, לחם בעבריינים, ללא תמורה וללא פחד. לדבריו, שירת את המדינה ואת משטרת ישראל בצורה נאמה וישרה, ללא רבב. עבר העבירה מספר חודשים לפני פרישתו, והוא מבין שטעה ומצטער על כך. לדבריו, מח"ש בדקו גם מוסכים אחרים ולא מצאו דבר. הנאשם הצר על מעשיו והביע חרטה על כך שעירב בכך את בנו, הנאשם 2. מסר, שהוא ישא בעונש לבדו, כי בנו לא עשה דבר.

בדברו האחרון של הנאשם 2 מסר, כי הוא עובד כמעט 10 שנים כלוחם אש בשירות הכבאות וההצלה, והרשעה בדין

תפגע בהמשך העסקתו וגם בקבלתו כחבר קיבוץ בקיבוץ בו מתגורר. לדבריו, מתחרט על מעורבותו.

דין והכרעה

העבירות שעברו הנאשמים בעלי מאפיינים של פגיעה באמון הציבור, במערכת השלטון ובנסיבותיה, והנאשם 1 אף פגע בפגיעה חמורה באמון הציבור במשטרה, תדמית המשטרה ואף בטחון הציבור, עת פגע בעבודה של יחידת אתג"ר, הנאבקה, בין היתר, בתופעת גניבת רכבים.

בבג"צ 7074/93 סוויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מח(2) 749, עמד בית המשפט העליון על מידת הפגיעה של עבירות מסוג זה באינטרס הציבורי והערכים המוגנים:

במסגרת פלילית זו מצויה גם הפרת האמונים של עובד הציבור הפוגעת בציבור איסור זה נועד להבטיח התנהגות ראויה של עובדי הציבור ..., הוא בא לשם "שמירה על טוהר המידות" של עובדי הציבור ... הוא מכון לשמור על "אמון הציבור במערכת השלטונית" ... אכן, נטילת שוחד, הפרת אמונים ועבירות אחרות הקבועות בדיני העונשין, אשר יסוד של שחיתות (במובן הרחב) טבוע בהן, מסוכנות הן לחברה ולסדרי הממשל. הן מכרסמות בעבותות הקושרות אותנו כבני חברה אחת. הן מפרות את האמון של פרט בפרט, ושל הפרט בשלטון. הן מעודדות זלזול ברשויות הציבור ובעובדי הציבור. הן מטפחות ציניות כלפי רשויות המינהל וכלפי הסדר החברתי הקיים. הן פוגמות באמון של הפרט בתיפקודו של הכלל, ובכך מערערות את היציבות החברתית.

כעולה מכתב האישום, הנאשם 1 נהג לתקן את המשאית שלו במוסך בבעלות האחים בורקאן, זאת, מבלי ששילם על תיקונים אלו.

יתרה מכך, פנה הנאשם 1 לאחים בורקאן, בכדי שיעסיקו את בתו בתפקיד פקידה במוסך שבבעלותם.

כאשר נודע לנאשם 1 על ביקורת פתע הצפויה להתרחש במוסך של האחים בורקאן, דאג ליידע אותם בכדי שיערכו לביקורת.

כן, במועד נוסף, ביקש מבנו, הנאשם 2, ליידע את האחים בורקאן אודות ביקורת נוספת הצפויה במוסך, אך האחרון לא הספיק לעשות כן, כיוון שנעצר יחד עם הנאשם 1.

הנאשם 1 חצה הגבולות המקובלים, ועשה שימוש לרעה בתפקידו וסמכותו, אשר אפשרו לו להיחשף למידע מסווג ורגיש, תוך שעשה שימוש חריג במידע הפנימי אליו נחשף.

הנאשם 2, בנו של הנאשם 1, סייע לאביו בכך שנתן לו מכשיר טלפון נייד, כאשר ידע שהנאשם 1 משתמש בו בכדי להודיע לאחים בורקאן על הביקורת הצפויה במוסך שבבעלותם.

על בית המשפט להביע סלידה ממעשים אלו, אשר הם בעלי פוטנציאל פגיעה בציבור כולו, בבטיחות וכן באמון הציבור במערכת אכיפת החוק.

מתחם הענישה

להלן תובא סקירה של מדיניות הענישה הנוהגת:

ת"פ 22679-05-20 **מדינת ישראל נ' אפללו** (פורסם במאגרים) - הנאשם, עובד מועצה מקומית, הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של מרמה והפרת אמונים. בהתאם לעובדות כתב האישום, שימש הנאשם כמזכיר המועצה. במסגרת תפקידו, קיבל לידי כספים, ובהוראת ראש המועצה, העביר הכספים לידי ראש המועצה ולא לכספת המועצה. הנאשם פנה לגורמים הרלוונטיים בכדי לדווח על שקרה, ואף הודה בחקירתו. לאור קיומן של נסיבות חריגות, מותב זה מצא להורות על ביטול הרשעת הנאשם בדין והטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף 360 שעות.

ת"פ 16733-03-18 **מדינת ישראל - מח"ש נ' פרץ** (פורסם במאגרים) - הנאשם, שוטר, הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של מרמה והפרת אמונים. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, פנה הנאשם לאדם וביקש ממנו להשיג לו מכשיר טלפון מסוג איפון 7, בתמורה לשני מכשירי טלפון שנמצאים ברשותו. אותו אדם עשה כן, לאחר שפנה למח"ש ופעל בהנחייתם. לאחר מסירת המכשיר הסלולרי, ביקש אותו אדם מהנאשם לבדוק לו רישום פלילי בנוגע לשני אנשים, והנאשם מסר, כי לאחד מהם לא קיים רישום ואילו לשני קיים רישום פלילי, מבלי לפרט את תוכן הרישום. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין עונש מאסר צופה פני עתיד בצירוף ענישה שיקומית ועד מספר חודשי מאסר. בית המשפט מצא להורות על ביטול הרשעת הנאשם בדין, והטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף 100 שעות וצו מבחן למשך שנה.

ת"פ 68200-03-16 **מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש נ' מזרחי** (פורסם במאגרים) - הנאשם, שוטר, הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של מרמה והפרת אמונים. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, שירת הנאשם במשטרת חברון ורקם קשרי ידידות עם תושב השטחים, שריף, אשר סיפק לנאשם רהיטים ובנה עבורו סוכה. הנאשם לא שילם את מלוא התמורה בעבור הרהיטים והעבודה שסופקו לו על ידי שריף. בהמשך, חקר הנאשם חשוד בשם עדנאן, בחשד לשהייה בלתי חוקית בארץ וזיוף מסמכים. עדנאן היה חברו של שריף, והאחרון קישר בינו לבין הנאשם, אשר ניסה לסייע לעדנאן בסגירת תיק החקירה נגדו. בית משפט השלום בירושלים קבע מתחם ענישה הנע בין צו של"צ בהיקף גבוה ועד מספר חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם צו של"צ בהיקף 400 שעות, מאסר על תנאי וצו מבחן למשך שנה.

ת"פ 60792-07-14 **מדינת ישראל נ' כהן** (פורסם במאגרים) - הנאשם, שוטר משמר הגבול, הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הפרת אמונים. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, קיבל הנאשם למשמורת מכשיר טלפון נייד כאשר היה במשמרת במחסום צה"ל, ועזב את המקום כשהמכשיר ברשותו. כאשר נשאל האם המכשיר בידיו, השיב בשלילה והכחיש שהמכשיר נמסר לו. בית משפט השלום בכפר סבא קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט מצא לחרוג ממתחם הענישה, ביטל הרשעת הנאשם בדיון והטיל עליו צו של"צ בהיקף 140 שעות, פיצוי למתלונן וקנס.

מדיניות הענישה הנוהגת היא שיקול אחד מבין מכלול השיקולים שעל בית המשפט לקחת בחשבון בבואו לקבוע את מתחם הענישה ההולם, אך אינה שיקול בלעדי. על בית המשפט לבחון, בין היתר, את נסיבות ביצוע העבירה; מידת הפגיעה בערכים המוגנים; הנסיבות האישיות של הנאשם וזאת לצד שיקולים נוספים.

במקרה דנן, ביחס לנאשם 1, יקבל בית המשפט את עתירת המאשימה למתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר, אשר יכול שירוצו בדרך של עבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

ביחס לנאשם 2, מוצא בית המשפט לקבוע מתחם ענישה הנע בין ענישה צופה פני עתיד, בצירוף עונש מאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות, או עונש במסגרת צו של"צ, ועד מספר חודשי מאסר בפועל, אשר יכול שירוצו בדרך של עבודות שירות, במקרים המתאימים.

קביעת הענישה הספציפית בתוך המתחם

נאשם 1

מעשיו של הנאשם חמורים ומעידים על כשל ערכי.

יתרה מכך, אין המדובר בכשל נקודתי או חד פעמי, אלא במערכת יחסים ארוכת טווח, במסגרתה נקלע לעמדה של ניגוד ענינים ופעל בניגוד לאמון שניתן בו.

לנאשם היה חוב כספי כלפי האחים בורקאן ואף ביקש מהם להעסיק את בתו במוסך, שעה שהוא עורך ביקורות במוסך זה.

הנאשם הודיע לאחים בורקאן על ביקורת צפויה במוסך ובהזדמנות אחרת אף ביקש מבנו להודיע להם על ביקורת נוספת.

לזכות הנאשם, כי הודה באשמה, נטל אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי.

המדובר במי שפרט להסתבכותו זו ניהל אורח חיים עמלני ותורם.

הנאשם שירת במשטרת ישראל במשך שנים רבות וטובות, מבלי שנטען, כי עבר עבירות משמעת או עבירות אחרות במהלך שירותו.

הפרוגנוזה מטעם שירות המבחן למבוגרים בענינו - חיובית בסך הכל, והיא אף כוללת המלצה טיפולית.

בית המשפט לקח בחשבון גם את נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן למבוגרים.

בית המשפט התרשם, כי הנאשם מביע חרטה כנה על מעשיו.

בשקלול הנסיבות, מוצא בית המשפט למקם עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה.

בית המשפט מוצא להטיל גם עיצום כספי, וזאת, משהיה במעשיו של הנאשם לסכל את פעילות המשטרה, ובכך להביא להקצאת משאבים ציבוריים לשווא.

נאשם 2

הנאשם הינו בנו של הנאשם 1, עובד מזה כעשור כלוחם אש בשירותי כבאות והצלה.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות, ואין אינדיקציה להסתבכויות נוספות עם החוק מאז אירועי כתב האישום.

הפרוגנוזה מטעם שירות המבחן למבוגרים בענינו - חיובית.

להבדיל מענינו של אביו - הנאשם 1 - הסתבר הנאשם 2 במעשה המווה כשל נקודתי אחד פעמי, שאינו מעיד על פגם מוסרי או ערכי.

בית המשפט ער לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובמכלול השיקולים, מוצא בית המשפט לאמץ המלצת שירות המבחן

למבוגרים ולהשית על נאשם זה עונש במסגרת צו של"צ, ברף התחתון של מתחם הענישה.

בית המשפט אינו מוצא להטיל על הנאשם, במקרה דנן, עיצום כספי. בית המשפט לא התרשם מנזק ממוני שנגרם עקב מעשי הנאשם, ואף לא מצא, כי העבירה נעברה במטרה להפיק רווח כלכלי.

שאלת ההרשעה בדיון - לנאשם 2

בנוגע לשאלת ההרשעה, התבחינים העדכניים הם שניים: האחד - האם עצם טיבה של העבירה, בנסיבותיה, מאפשר הימנעות מהרשעה, כענין ערכי, תוך שבית המשפט מביא בחשבון את אמון הציבור במערכת המשפט; השני - האם הוכח חשש קונקרטי לפגיעה בעתידו המקצועי של הנאשם ובסיכויי שיקומו, כתוצאה מהרשעתו בדיון, כאשר מידת הפגיעה אינה מידתית ביחס לעבירה, בנסיבותיה.

במקרה דנן, עלה בידי ההגנה להרים הנטל הנדרש על מנת להצביע על כך, כי שני התבחינים מתקיימים בנוגע לנאשם זה.

אשר לטיב העבירה: המדובר באירוע נקודתי; היוזמה לעבירה, באה, מהמעורב הנוסף, אביו של הנאשם, אשר ניהל קשרים עם האחים בורקאן והיה זה שהודיע להם אודות הביקורת הצפויה.

אין חולק, כי גם אם אבי הנאשם הורה לו לפעול כפי שפעל - אין בכך כדי לפטרו מאחריות. ברם, בסופו של דבר, מעשי הנאשם הסתכמו בכך ששאל מחברו מכשיר טלפון נייד ונתן לאביו לבצע שיחה ממנו.

בית המשפט אינו מקבל טענת התביעה, כי העבירה שעבר הנאשם, בנסיבותיה, אינה מאפשרת כלל הימנעות מהרשעה. לו היה מדובר במעורב הראשי בפרשה, אביו של הנאשם - יתכן שכך היה הדבר. אך לאור חלקו הזניח של הנאשם בפרשה - אין המדובר בכשל בעומק כזה, שאינו מאפשר דיון בשאלת ההרשעה.

אל מול מעידה נקודתית זו, עומדות שנות שירות ארוכות של הנאשם, הן בצה"ל בתפקיד פיקודי; הן שירות ארוך מאוד בשירותי הכבאות וההצלה.

כל שנות השירות הללו היו ללא דופי וניתן אף לומר, כי ההערכות להן זכה הנאשם, הן יצאות דופן לחיוב ותואמות את התרשמות שירות המבחן למבוגרים.

ביום פקודה - מן הדין שיבוא שירותו הארוך של הנאשם, על האופן המיטבי בו ביצע את שירותו - לזכותו.

שירות המבחן מצא, כי לאחר הליכי בירור והערכה עמוקים וממושכים, עלה בידי הנאשם לגלות תובנה מלאה ביחס לדפוס המכשיל, שעמד בבסיס הקושי שלו להציב גבולות לאחרים ולהעדיף צרכיהם על פני צרכיו שלו. תכונות אלה הן שעמדו בבסיס הכשל בהפעלת שיקול הדעת. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם רכש הכלים הנדרשים על מנת להימנע מטעויות מסוג זה בעתיד.

לכל אלה יש להוסיף, את חלוף הזמן מאז מעשי העבירה - תקופה בת למעלה מ-4 שנים, במהלכם המשיך הנאשם למלא תפקיד ציבורי בשירותי הכבאות וההצלה, תוך שנמנע מהסתבכות נוספת כלשהי. קביעה שיפוטית שיהיה בה, בהסתברות גבוהה, להטיל הכוורת על המשך העסקתו בחלוף תקופה כה ארוכה - תהיה בלתי מידתית ויהיה בה אלמנט של שרירות והכבדה שאינה במקומה.

אשר לפגיעה בסיכויי שיקומו של הנאשם - זו ברורה מאליה. כאמור, להרשעה פלילית עלולה להיות, בהסתברות גבוהה, השפעה משמעותית בנוגע לשאלת המשך העסקתו של הנאשם בשירות הציבורי.

בנוסף, ישנה סבירות, כי ההרשעה הפלילית תוביל לאי קבלת הנאשם ומשפחתו לקיבוץ, אשר הם בהליכי קבלה אליו.

בפסק הדין ע"פ 3554/16 **יעקובוביץ נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים - 2017), הורה בית המשפט על ביטול הרשעתו של מערער, אשר שימש כמעקל מטעם רשות האכיפה והגביה, והיה מעורב בפרשיית הונאה, במסגרתה הציגו הוא ואחרים מצג שווא, כאילו המדובר בשוטרים, לצורך מימוש כלי רכב מעוקלים. באותו מקרה, נערך שימוש לרעה בסמכות תוך פגיעה בפרטיותם של החייבים.

בית המשפט העליון, הרכב בראשות כב' השופטת (כתוארה אז) א' חיות, הורה על ביטול ההרשעה על מנת למנוע פגיעה בסיכויי שיקומו של הנאשם, אשר היה בתהליך של לימודים למקצוע.

במקרה שלפנינו, הוכחה אף פגיעה קשה יותר בסיכויי השיקום והמעשה, במקרה דנן, בוודאי אינו חמור יותר מהפרשיה שנדונה באותו מקרה.

לאחר שיקול ועיון בהערכות שירות המבחן ובטענות הצדדים, כמו גם בפסיקה שהוגשה - מוצא בית המשפט לאמץ המלצת שירות המבחן למבוגרים, אשר, במקרה דנן, תואמת גם את האינטרס הציבורי - לפתוח הפתח לשיקומו ולהמשך שירותו הטוב של הנאשם בשירותי הכבאות וההצלה.

על כן, מתוקף סמכותו של בית המשפט בהתאם להוראות סעיף 192א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982, מורה בית המשפט על ביטול הכרעת הדין המרשיעה מיום 21.06.20, וזאת בענינו של הנאשם 2 בלבד.

לאחר עיון בטיעוני המאשימה בכתב; שמיעת טיעוני הצדדים על פה; עיון בתסקירי שירות המבחן למבוגרים; עיון בפסיקה שהוגשה; ולאחר שמיעת דברם האחרון של הנאשמים; גוזר על הנאשמים כדלקמן:

נאשם 1

א. 4 חדשי מאסר בפועל. בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ירצה הנאשם המאסר בדרך של עבודות שירות, בית חולים ברזילי, ההסתדרות 2, אשקלון, 5 ימים בשבוע, שעות העבודה - בהתאם לממונים עליו במקום. על הנאשם להתייצב, ביום 24.10.21, שעה 08:00, במשרד הממונה על עבודות השירות במחוז דרום בשב"ס, ומשם ימשיך לריצוי העבודות בהתאם להנחיות שיקבל. הנאשם מזהר, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השירות; אי שמיעה להוראות הממונים עליו במשרד הממונה על עבודות השירות או במקום ריצוי עבודות השירות; אי שיתוף פעולה עם משרד הממונה על עבודות השירות בכל ענין שהוא, לרבות מסירת בדיקות - עלול להביא להפקעה מנהלית של צו ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על כל המשתמע מכך;

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה לחוק העונשין התשל"ז-1977, פרק ט' סימן ד';

ג. קנס בסך 15,000 ₪ או 120 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-15 שיעורים שווים ורצופים החל מיום 15.11.21 ובכל 15 לחודש העוקב. לא יועבר אחד התשלומים במועד, תועמד היתרה לפרעון מדי;

ד. הנאשם יעמוד במבחן למשך שנה מהיום. במסגרת צו המבחן, יהיה עליו להשתתף בכל הליך טיפולי או מעקבי כפי שיומלץ ע"י שירות המבחן. על הנאשם להתייצב, בתוך 7 ימים מהיום, בשירות המבחן לקבלת הוראות מתאימות. הנאשם מזהר, כי אי שיתוף פעולה במסגרת צו המבחן עלול להביא להפקעתו ולדין מחדש בשאלת העונש בתיק זה, על כל המשתמע מכך.

נאשם 2

מבלי להרשיע הנאשם בדין - ירצה הנאשם צו של"צ בהיקף 180 שעות, בהתאם לתכנית השל"צ שתגובש ע"י שירות המבחן ותוגש לבית המשפט בתוך 30 יום מהיום. על הנאשם להתייצב, בתוך 7 ימים מהיום, בשירות המבחן, לקבלת הוראות בנוגע לריצוי עבודות השל"צ. הנאשם מזהר, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השל"צ, או אי שיתוף פעולה בנוגע לריצוי - עלול להביא להפקעת צו השל"צ ולדין מחדש בשאלת ההרשעה והעונש בתיק זה, על כל המשתמע מכך.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות בשב"ס.

צו מבחן לענין הנאשם 1 יוגש לחתימה בתוך 30 יום מהיום.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021, במעמד הצדדים.